

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

9. Sine causa colunt me, docentes doctrinas & mandata hominum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

ad Dei culum & populi ædificationem institutæ. Quare nullam, ut dixi, affinitatem traditiones Ecclesiasticae cum seniorum traditionibus, quatum transgressio à Pharisæis obicitur, nihil commune habent.

3. *Quare & vos transgredimini mandatum Dei propter traditionem vestram?*

Hoc erat maximum Scribarum & Pharisæorum sacrilegium, quod illis recentibus suorum traditionibus ita inhærebant, ut propter illas seruant leges Dei mandata in lege scripta violarentur. Id quod dupliciter fiebat: uno modo suarum traditionum obseruantiam magis exactè & rigidè à suis exigendo quam scripta in lege Lei mandata, quod apud Marcum priori loco, hic verò apud Matthæum posteriori loco à Christo obicitur, nosque posterius examinabimus. Alio modo ipsa Dei mandata per suas nouas traditiones quasi expositioñes peruersas corrumpendo, ut in textu apparet circa mandatum de honorandis parentibus. Hoc idem crimen Catholicæ Ecclesiae generalibus verbis obiciunt hæretici, sed in nulla Ecclesiastica traditione hactenus hoc probare potuerunt. Neque hoc loco Calvinus hunc transgressionis modum Catholicis impingit, sed priorem illum, quem Christus non ipsis verbis, ut putauit Calvinus, sed aliis expressit, quæ nunc explicanda sunt.

9. *Sine causa colunt me, docentes doctrinas & mandata hominum.*

Duplicem hypocrism in Iudeis notauit Esaias, & ut Hypocrisis Christus exponit, non tam de sui temporis Iudeis Iudeorum quād defuturis Messiae tempore prophetauit. Prima hypocrisia erat, labijs Deum honorare, sed cor ab eo longè habere: id est, profiteri quidem se non nisi unum & verum Deum colere, verum tamen Messiam à Deo missum nolle agnoscere & recipere, sed eum toto corde auersari. De hac hypocrisi nihil hoc loco Calvinus. Altera hypocrisia erat, quod plane frustra & sine ullo fructu Deum colebant, quia in eius cultu, vel ad cum rite colendum, suas traditiones & doctrinas humanas sedulò alios docebant, vel obtrudebant potius, relinquentes interim, & negligentes mandata Dei. Hoc enim Marcus expressè adiunxit tanquam causam & rationem præ-

Maro. 7. cedentis prophetarum in illis adimplerat. Verbis enim Propheticis à Matthæo hic citatis adiungit. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditiones hominum. Hic est igitur horum verboū sensus, *Frustra me colunt, &c.* & hanc ob causam docere doctrinas & mandata hominū à Christo reprehēditur, quia hoc ita sit, ut propter illa humana mandata, Dei mandata negligantur. Fuit ergo Pharisaica hæc (ut Caluinus ipse agnoscat) non ex professo sed obliqua transgressio legis Dei, quum officia diuinitus iniuncta securè omitti patiebatur. Scribae enim suis placitis ita addictū tenebant populum, ut intendere verbo Dei non vacaret. Hæc ille & alia quādam, satis rectè Pharisaicam transgressionem, qualis esset, describens. Sed mox impiè & insolè admodum in Catholicam Ecclesiam idem crimen retorqueris verbis. Nunc pro se quisq; expendat, an non hodie magis hæc prauitas in Papatu graffetur, quam olim apud Iudeos. Non negat quidem Papa quin sit obediendum Deo. Sed ubi ad rem ventum est, quia non secus ac capitale crimen detestantur modicum carnis gustum, quibus furtū vel scortatio veniale delictum est, propter suas traditiones euertunt legem Dei. Hæc est licetia Caluiniana & omnium hæreticorum hodie, non nisi putidis mendaciis Catholicam doctrinā traducere, sūisque miseros discipulos meris mendaciis pascere. Non modicum carnis gustum (qui aliqua ex causa etiam ieunio seruato legitimus esse potest) sed iusta ex carne refectionem tempore ieunij, nō semper & simpliciter ut capitale crimen detestatur Ecclesia, (nam vel infirmitas ab omni peccato, vel obliuio aut ignorantia dici ab omni crimine liberare potest) nec tam in ipsa simplici comeditione capitale crimen ponit, quam in contemptu legis Ecclesiastice, vel in scandalo aliorum. Furtum vero vel scortationem pro veniali delicto Catholicæ Ecclesia nunquam habuit; nisi aut furtum intelligat ubi materiæ exiguitas à mortali excusat, vel de scortatione loquatur quæ sola cogitatione concipitur absque consensu criminis. Quæ sanè duo nec furtum nec scortatio simplici sermone appellanda sunt. Sed aliter quam mentiendo Pharisaicam transgressionem Catholicæ Ecclesiae impingere Caluinus non potuit.

Postea expōens illa verba, *Sine causa colunt me, &c.* ait hoc à Christo in uniuersum reprehendi, quod homines peruersè Deum colant suo arbitrio. Qui sanè sensus de priuatis hominum cultibus acceptus verus est, sed nec intentus à Christo hoc loco, ut iam ostendimus, nec ad traditionum Ecclesiasticarum

*Putidi
mendacij
accusatur
Ecclesia.*

carum reprehensionem vlo modo pertinens, quæ ipsum Deum authorem habent, non priuatos homines, vt dictum est. Addit postea docere his verbis Christum, non alium esse rationalem Dei cultum, quām qui ad regulam verbi eius formatus est. Sed suprà ostensum est, nec Christum hoc loco huiusmodi aliquid docere, nec illud in Ecclesia Christi verum esse, tametsi in Synagoga Iudæorum quoad publicos & præscriptos cultus verum erat. Nam apud eosdem ex priuato pietatis instinctu multa laudabiliter circa Dei cultum à multis præstata fuisse, variis exemplis ostendimus in Prompt. Cath. Dom. infra Oct. Natal. Domini.

11. Non quod intrat in os coinquinat hominem.

OMnes pene hodie hæretici his verbis abusū sunt, vt ieunia, aut delectus ciborū ab Ecclesia præscriptos, res liberas esse & nihil ad pietatem facere, quia violatū ieunium aut quilibet sine delectu cibus coinquinare hominem non potest. A quorum etiam stultitia temperare sibi Caluinus non potuit, quin illud etiam hoc loco annotaret. Nam circa huius parabolæ explicationem quam Christus postea facit, ait. *Hic Christus fuisus exponit quod prius attigerat, regnum Dei non esse positum in cibo & potu, sicuti etiā Paulus docet, Rom. 14. Nam quum res externæ natura pura sint, liber quoque ac purus est earum usus. Nec verò ex bonis Dei creaturis contrahitur immundities.* Hæc ille: cui stolido hæretico iam millies à Catholicis responsum est, cibum quidem vetitum quatenus cibus est, & quatenus in os intrat, non coinquinare, sed præcepti Ecclesiastici contemptum, & ipsum cibum, quatenus vetitus est, multum coinquinare. Caro porcina si eam comederet Iudæus vigente adhuc lege, quatenus comesta non coinquinabat; sed quatenus vetita ita coinquinabat, vt sancti illi Machabæi senexque Eleazarus mori potius voluerint quām illam comedere. Dicit Apostolus, *In vino est luxuria.* 2. Mach. 6. Ephes. 5. Haud dubiè vinum quatenus bibitur & intrat in os non generat luxuriam nec coinquinat, sed immoderatè sumptum luxuriā generat. Sic ergo in cibo vetito est peccatum, sicuti in vino immoderato est luxuria. Pauli verba ad Rom. 14. quam vim habeant, ibi explicuimus. Rerum externarum, tametsi in se puræ sunt, non est tamen usus purus semper ac liber: sed sicut immoderatus usus impurus atque illicitus est, sic usus earum legitima autoritate vetitus ac prohibitus impurus quoque atque illicitus est.